

Skovgårde Strand (apr. 2013)

Skovgårde Strand (apr. 2013)

Badevandsprofil for Skovgårde Strand

Ansvarlig myndighed	Norddjurs Kommune Natur og Miljø Torvet 3 8500 Grenå Tlf.: 89 59 10 00 www.norddjurs.dk Åbningstider: Man.-ons.: kl. 8.30-15.00, tors. kl. 8.30-17.00, fre. kl. 8.30-12.00
Badestranden	Beliggenhed Skovgårde Strand ligger i den nordlige ende af Norddjurs Kommune og grænser helt op til Fjellerup Strand i den østlige ende. Strandens udstrækning er markeret med en blå streg på kortet nedenfor. GPS-orienteringspunkt: Skovgårde Strand, Skipperholmen, 8961 Allingåbro. Adgangsforhold Der kan parkeres på parkeringspladsen ved Daugårdsvej. Der er skiltning til strand og parkering, hvor Daugårdsvej drejer fra Skipperholmen. P-plads ligger ca. 300 m fra stranden. Det er ikke muligt at køre helt ned til stranden. Derudover er der adgang til stranden via flere stier fra sommerhusområdet. Stranden og bunden Skovgårde Strand er ca. 1,7 km lang og ca. 20 meter bred. Afstanden fra strandkanten til 2 meters dybde er ca. 120 meter. Faciliteter • Større P-plads ved Daugårdsvej. • Bord/bænke sæt ved stranden • Redningsposter langs stranden • Toilet ved P-plads • Dalgård Camping ca. 300m fra stranden • FDM Camping ca. 20m fra stranden Hunde på stranden Hunde skal føres i snor på stranden fra 1. april til 30. september.
Badevandets kvalitet	Klassifikation af badevandet er beregnet på basis af kontrolprøver udtaget jævnligt i den foregående 4-årige periode. Analyser af E. Coli og enterokokker indgår i beregningerne. Klassifikation af badevandet er beregnet på basis af kontrolprøver udtaget jævnligt i den foregående 4-årige periode. Analyser af e. Coli og enterokokker indgår i beregningerne. Følgende klassificeringer er mulige: Udmærket kvalitet, god kvalitet, tilfredsstillende kvalitet og ringe kvalitet.

	DKBW:	**Navn:**	**Vandkvalitet:**
	DKBW 937	**Skovgårde**	**Udmærket**
	DKBW 823	**Ved FDM Camping**	**Udmærket**
	Badevandets kvalitet ved Udbyhøj strand er på den baggrund klassificeret som **Udmærket**, hvilket er den bedst mulige kvalitet, badevand kan have.		

Kort over Skovgårde Strand

Geografiske forhold	<u>Baglandet</u> Baglandet består af et sommerhusområde, hvor der i den østlige ende ligger 2 campingpladser – Dalgård Camping og en FDM Camping. Sommerhusområdet ligger ca. 80-100 m fra stranden. Arealet fra sommerhusområdet og ned til stranden består i den østlige ende mest af eng med mindre områder med lave buske og træer. I den vestlige ende består det primært af græsarealer. Skovgårde Bæk har udløb i den vestlige ende.
Hydrologiske forhold	<u>Strøm</u> Den fremherskende strømretning af overfladevand er fra øst mod vest observeret ved prøvetagninger ved st. 16 og ud fra luftfotos, hvor vandløb har udløb i Kattegat. I forbindelse med vindstuvning og kraftig blæst kan strømmen i overfladevandet dog variere meget afhængig af vindretningen. <u>Saltholdighed og temperatur</u> Saltholdighed: Saltvand. Vandtemperaturen varierer mellem 12°C og 20°C grader i badesæsonen.

Badevandskvalitet

Mulige årsager til kortvarige forureninger	<u>Årsager til forurening</u> • Fækal forurening • Alger • "Andre årsager" <u>Fækal forurening</u> • Overløb fra fælleskloakerede områder • Udledning fra spredt bebyggelse • Udløb fra renseanlæg pga. driftssvigt eller fejlkoblinger • Gylleudslip <u>Alger</u> • Blågrønalger • Andre mikroskopiske alger • Tang <u>Andre årsager</u> • Kemiske forureninger, f.eks. fra virksomheder • Olieudslip fra skibe • Invasive arter (østers, vandremuslinger m.m.) • Ansamlinger af pollen
Vurdering af årsager til kortvarig forurening ved Skovgårde Strand	<u>Fækal forurening – spildevandsforhold</u> Sommerhusområdet Skovgårde Strand blev kloakeret omkring 2014, og spildevandet pumpes i dag til Fornæs Renseanlæg, nord for Grenaa. Omkringliggende områder ved Hegedal og Rygårde er ikke kloakeret. Spildevandet herfra nedsiver hovedsageligt. Skovgårde Bæk har udløb til Kattegat i strandens vestlige ende, og lige øst for stranden udløber Ravnsbæk. Begge er mindre vandløb med sommerhuse og anden spredt bebyggelse i deres oplande. <u>Fækal forurening – tømning af toilettanke fra lystbåde</u> I forbindelse med lystbådesejlads i området kan der ske forurening, hvis der tømmes toilettanke i vandet. <u>Blågrønalger</u> Blågrønalger er mikroskopiske alger, som oftest optræder i masseforekomst i ferskvand. Dog kan flere arter af blågrønalger forekomme i masseforekomst i brakvandsområder, og der er da også registreret en del blågrønalgearter i de dele af Kattegat, hvor saltholdigheden er lav. <u>Andre mikroskopiske alger</u> Der registreres kun sjældent masseforekomster af alger ved Skovgårde Strand. I forbindelse med masseforekomster kan algerne optræde i så høje koncentrationer, at vandet bliver meget uklart og misfarves. <u>Tang</u> I forbindelse med nedbrydning af store mænger opskyllet tang/ålegræs, kan der lækkes stoffer til vandet, som gør vandet uklart, og som kan give anledning til vækst af bakterier. <u>Iltsvind</u> Der registreres sjældent iltsvind i kystvandet ved Skovgårde Strand. <u>Kemisk forurening</u> Ved havari eller uheld i forbindelse med sejlads i området er der risiko for kemisk forurening, f.eks. oliespild, som kan brede sig til badestranden. <u>Stillehavsøsters</u> Stillehavsøsters, som er en invasiv art er ikke registreret i farvandet omkring Djursland og således heller ikke ved Skovgårde Strand. <u>Pollen</u>

	Vandet kan være farvet gulligt i bræmmer i forbindelse med forekomst af store mængder pollen (fyr) i forårs-/forsommerperioden. PFAS Der er ikke registreret opkoncentreret forekomst af PFAS i havvandet omkring Skovgårde Strand eller Kattegat generelt, der overskrider grænseværdien for PFAS i havvand. Der kan bl.a. ske opkoncentrering af PFAS i havskum udover algegift.
Vurdering af risiko for kortvarig forurening ved Skovgårde Strand	Fækal forurening - spildevand Ved fejl og uheld på pumper kan der i sjældne tilfælde ske kortvarigt forureningsudslip fra det offentlige kloaksystem, men under normale omstændigheder forekommer dette ikke. Driftsforstyrrelser overvåges og registreres løbende. Det vurderes, at der er en lav risiko for kortvarige forureninger fra spredt bebyggelse og landbrugsejendomme. Der er forholdsvist langt til de ukloakerede sommerhusområder, hvor spildevandet afledes ved nedsivning. Samlet set vurderes, at der er en lav risiko for fækale forureninger fra området ved Skovgårde Strand. Det afspejles i den registrerede badevandskvalitet. Analyse af badevandsdata fra kommunens badevandsanalyser de seneste 4 år viser, at bakteriekoncentrationerne fra de to prøvetagningsstationer var lave og stabile i perioden 2009- 2012. Fækal forurening – tømning af toilettanke Risikoen for kortvarige forureninger af badevandet ved Skovgårde Strand som følge af tømning af toilettanke fra både vurderes at være lav. Blågrønalger Risikoen for masseforekomst af blågrønalger ved Skovgårde Strand er lav, da saltholdigheden i området som regel er så høj, at blågrønalgerne ikke har gode vækst-betingelser. Andre mikroskopiske alger Det vurderes, at der er lille risiko for masseopblomstringer af forskellige arter af andre mikroskopiske alger ved Skovgårde Strand i badesæsonen. Tang Risikoen for opskyl af større mængder tang vurderes at være høj. På grund af be-lastning af næringsholdig vand fra Randers Fjord kan der optræde store mængder af tang, f.eks. søsalat, som kan skylle op på strandene omkring fjordmundingen, dette gælder derfor også ved Skovgårde Strand. Iltsvind Risikoen for iltsvind ved stranden ved Skovgårde Strand er lav pga. den lave vand-dybde og strømforholdene. Kemisk forurening Risikoen for kemiske forureninger, f.eks. oliespild fra skibe, vurderes at være lav. Stillehavsøsters Det vurderes, at der p.t. ikke er risiko for, at der kan forekomme stillehavsøsters på stranden ved Skovgårde Strand. Pollen Ansamlinger af pollen er et tilbagevendende fænomen, som lokalt kan give anledning til dårlig badevandskvalitet. PFAS Det er ikke kendt problem med opkoncentrering af PFAS-stoffer ved badestrande i Norddjurs Kommune. Problemerne ses særligt ved de jyske vestkyster i Vesterhavet med opkoncentreringer af PFAS i havskum og soppesøer.
Symptomer på forurening og baderåd	Fækal forurening Badning i vand, som er forurenet med spildevand, kan give diarré. Får man diarré efter badning, bør man søge læge.

Blågrønalger
Blågrønalger er mikroskopiske alger, som kan producere giftige stoffer, der kan give anledning til hovedpine, hudirritationer, feber, kvalme og diarré, hvis man kommer i kontakt med giftstofferne ved badning, eller hvis man kommer til at sluge vandet. Mennesker, der i forvejen er svækkede, og børn er særligt udsatte. Dyr kan i værste fald dø, hvis de drikker af vandet.

Høje koncentrationer af blågrønalger kan give kraftig misfarvning af vandet (beskrives typisk som "maling-grønt", "grønt"). Skumdannelser i vandoverfladen kan også skyldes blågrønalger.

Man bør undlade at bade, og børn bør ikke lege i vandkanten, hvis vandet er så uklart, at man ikke kan se sine fødder, når man står i vand til knæene. Skyl med rent vand, hvis du får symptomer på huden efter badning. Søg læge ved symptomer efter badning.

Undgå at hunde bader og drikker af vandet, hvis det er misfarvet. Hunde, som indtager vand eller slikker pelsen efter badning, kan få alvorlige forgiftninger pga. blågrønalger.

Andre mikroskopiske alger
Forskellige arter af mikroskopiske alger kan forekomme i så høje koncentrationer, at de kan misfarve vandet med forskellige farver, afhængigt af hvilken algeart, der er tale om: rød, grøn, orange, brun mm. Algeopblomstringer kan også være årsag til skumdannelser i vandkanten, og også morild, som af og til kan opleves ved Djurslands kyster, skyldes planktonalger.

Ingen af de arter, som kan danne masseforekomst ved Skovgårde Strand, er sundhedsskadelige ved badning. Der gælder dog de samme retningslinjer for de ugiftige opblomstringer af mikroskopiske alger som for giftige opblomstringer af blågrønalger
- at man bør undlade at bade, hvis vandet er så uklart, at man ikke kan se sine fødder, når man står i vand til knæene. Ved forrådnelse af de store mængder alger kan der udvikles store mængder sundhedsskadelige bakterier i vandet. Søg læge ved alvorlige symptomer efter badning.

Tang
Man bør undgå at bade, hvis vandet er uklart og lugter af rådden tang, og børn bør ikke lege i vandkanten, hvis der er større ansamlinger af rådnende tang.

Iltsvind
I forbindelse med iltsvind kan vandet lokalt farves mælket/hvidt på grund af tilstedeværelsen af frit svovl som frigives fra havbunden ved iltsvind. Svovl er ikke giftigt for mennesker, men der iltsvindet kan medføre bunddyrdød og døde fisk, som skyl- ler op og rådner i vandkanten og på stranden. Man bør undgå at bade, hvis der er symptomer på iltsvind ved stranden.

Kemisk forurening
I tilfælde af kemiske forureninger bør man ikke bade ved stranden.

Stillehavsøsters
Stillehavsøsters har meget kraftige skaller med skarpe kanter som man kan skære sig på. Vær derfor opmærksom på, om der er stillehavsøsters på fjordbunden, og brug eventuelt badesko.

Pollen
Pollen er ikke giftig, men ved forrådnelse af store mængder pollen i vandkanten frarådes badning pga. store mængder bakterier i vandet.

Sum af 4 PFAS-stoffer (summen af PFOA, PFNA, PFOS og PFHxS)
Miljøstyrelsen har i 2023 foretaget PFAS-måling af havvand ud fra Fornæs ved Grenaa. Målingen viste ingen fund af de 4 PFAS-stoffer. Det vurderes, at der ud fra Norddjurs Kommunes strande ikke er grund til bekymring om PFAS-forurening.

Havskum
Det anbefales generelt, at man undgår havskum, da der kan være opkoncentrering af

	algegift, PFAS m.m.

Forvaltningsforanstaltninger

Forvaltnings-foranstaltninger	Fækal forurening – spildevand Sommerhusområdet ved Skovgårde er blevet kloakeret. Der er ikke planlagt yderligere spildevandstiltag på nuværende tidspunkt. Blågrønalger, andre mikroskopiske alger og tang Opblomstringer af alger og større opskyl af tang og ålegræs skyldes rigelig tilgængelighed af næringsstoffer i fjordvandet. I de kommende vandplaner er der opstillet krav til reduktion af næringsstofbelastningen til Kattegat og farvandene omkring Djursland, som på sigt forventes at ned- sætte risikoen for skadelige algeopblomstringer. Kemisk forurening Det vurderes, at det ikke er nødvendigt at iværksætte foranstaltninger til minimering af risikoen for kemiske forureninger. Andre forureninger Stillehavsøsters (levende og skaller) kan indsamles i forbindelse med strandrensning.

Varsling af risiko for sundhedsfarlig badevandskvalitet

Kortvarige, fækale forureninger
Ved risiko for kortvarige forureninger med spildevand opsættes skilte ved parkeringspladserne. Se kort. Desuden varsles om risikoen for forureninger på kommunens hjemmeside: www.norddjurskommune.dk/badevand.

Alger og tang
Risiko for opblomstringer af mikroskopiske alger eller forekomster af store mængder tang kan ikke med sikkerhed forudsiges. I perioder med forhøjet risiko for store mængder blågrønalger og i forbindelse med opblomstringer af blågrønalger og andre alger informerer kommunen offentligheden om situationen på skilte på stranden og på kommunens hjemmeside. Ved misfarvning, skumdannelser eller lugtgener afklares det, om forureningen skyldes opblomstring af sundhedsskadelige alger. Hvis der er tale om giftige alger, bør badning frarådes, og badegæster anmodes om at indrapportere eventuelle symptomer på forgiftning til kommunen.

Kontakt ved akut forurening
Ved alvorlig akut forurening ringes 112, ellers kontaktes Norddjurs kommune på telefon: 89 59 10 00

Kontrol af badevand

Kontrolovervågningsstedernes beliggenhed	Skovgårde Strand

Medlemsstat	Danmark
Kommune	Norddjurs
Strand id.	F130,F133, F136, F139
Stations nr.	4, 16
DKBW nr.	937, 823
Hydrologisk reference	M
Kontrolstationens placering	(937) UTMX: 594 258, UTMY: 6 264 193 (823) UTMX: 595 338, UTMY: 6 264 313
UTM-zone	32

Kommunens badevandskontrol	Badesæsonen Badevandet kontrolleres regelmæssigt i badesæsonen (1. maj til 15. september)

Revision af badevandsprofil

Ifølge den gældende badevandsbekendtgørelse (BEK nr. 917 af 27. juni 2016) skal badevandsprofilen revideres hvis badevandskvaliteten ændres fra udmærket til god, tilfredsstillende eller ringe. Dog skal profilen revideres tidligere, hvis der gennemføres infrastrukturændringer mv., der kan påvirke badevandets kvalitet.

Badevand på internettet

Hjemmesider	Miljøstyrelsen https://mst.dk/erhverv/rent-miljoe-og-sikker-forsyning/badevand-og-svoemmeanlaeg https://mst.dk/nyheder/2023/juni/foerste-resultater-af-pfas-i-badevand-og-havskum https://mst.dk/nyheder/2023/oktober/nye-fund-af-havskum-med-hoejt-indhold-af-pfas Norddjurs Kommune https://www.norddjurs.dk/borger/natur-og-miljoe/vand/badevand Friluftsrådet - Blå Flag https://www.friluftsraadet.dk/blaaflag

Litteratur

Litteratur	WHO guidelines for safe recreational water environment, vol. 1, coastal and fresh water. https://www.who.int/publications/i/item/9241545801 Toksiske og potentielt toksiske alger I danske farvande. Udgivet af Fiskeriministeriets Industritilsyn, sept. 1990. Giftige alger og algeopblomstringer. Tema-rapport fra DMU 27/1999 https://www2.dmu.dk/1_viden/2_publikationer/3_temarapporter/rapporter/87-7772-476-3.pdf